

Utvärdering Kallt Väder

Enkäter och fokusgruppintervjuer

Anton Björnqvist

Katastrofmedicinskt centrum (KMC)

Innehållsförteckning

1	Introduktion.....	3
	Bilaga A – Presentation med sammanställning av resultat	4
	Bilaga B – Samtliga resultat från enkäten i Kiruna	11
	Bilaga C – Intervjufrågor för fokusgruppintervjuerna	13

1 Introduktion

I följande rapport återfinns material relaterat till utvärderingen av kursen Kallt Väder som genomförts av Katastrofmedicinskt centrum (KMC) på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Rapporten ämnar inte fungera som en heltäckande rapport av utvärderingen med tillhörande diskussion och slutsatser, i stället är rapportens syfte att samla delar av den data som samlats in och sprida den presentation av utvärderingen som presenterades för MSB den 20 juni 2022 (se Bilaga A).

Utvärderingen bestod av en enkätutvärdering efter ett kurstillfälle i Kiruna 2022, samt fokusgruppintervjuer i efterhand med deltagare från kurstillfället Kiruna samt deltagare från ett tidigare kurstillfälle i Arvidsjaur, även det under 2022. I Bilaga A finns en enkel sammanställning av metodiken och resultaten från såväl enkätutvärderingen som fokusgruppintervjuerna, och det är således denna bilaga som fokus främst bör riktas på för att bli varse om de viktigaste delarna från utvärderingen. I Bilaga B syns samtliga resultat från enkäten som deltagarna besvarade efter kurstillfället i Kiruna. I Bilaga C syns de frågor som användes under fokusgruppintervjuerna.

Bilaga A – Presentation med sammanställning av resultat

Utvärdering Kallt Väder

Enkäter och fokusgruppintervjuer

20 juni 2022

Upplägg

- Resultat från utvärdering av kurstillfället i Kiruna, april 2022
- Resultat från genomförda fokusgruppintervjuer, juni 2022
- Sammanfattning

2

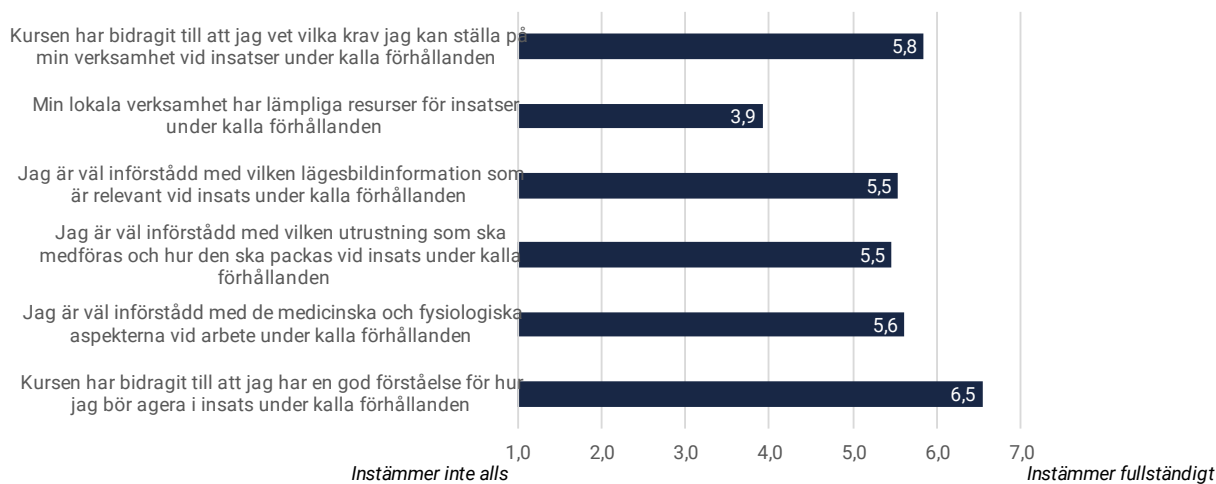
Utvärdering Kiruna

- Kurs 5-7 april
- 13 deltagare
  - 6 från Norrbotten & 7 från Västerbotten
- 10 från Räddningstjänst & 3 från Sjukvård
- Enkät med 28 påståenden & 4 öppna frågor

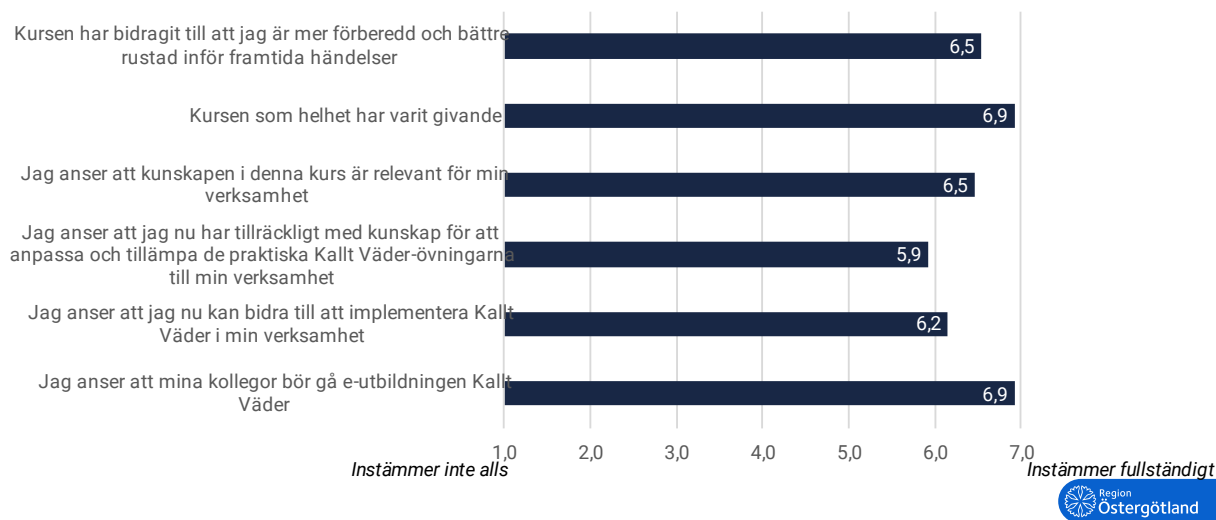
3

Utvalda resultat – påståenden

4

Utvalda resultat – påståenden

5

Utvalda resultat – fritext

• Vad är det viktigaste du lärt dig under kursen?

- Ökad förståelse för hur kyla påverkar kroppen
- Framför allt ökad personlig kunskap och kompetens om att arbeta i kallt väder
- Hur vi ska tänka och agera för förbättrad uthållighet
- Tankesättet och mer medvetenhet

• Finns det någonting du saknat under kursen?

- Lite mer vridning mot blåljusverksamhet
- Lite mer praktiska moment

6

Utvalda resultat – fritext

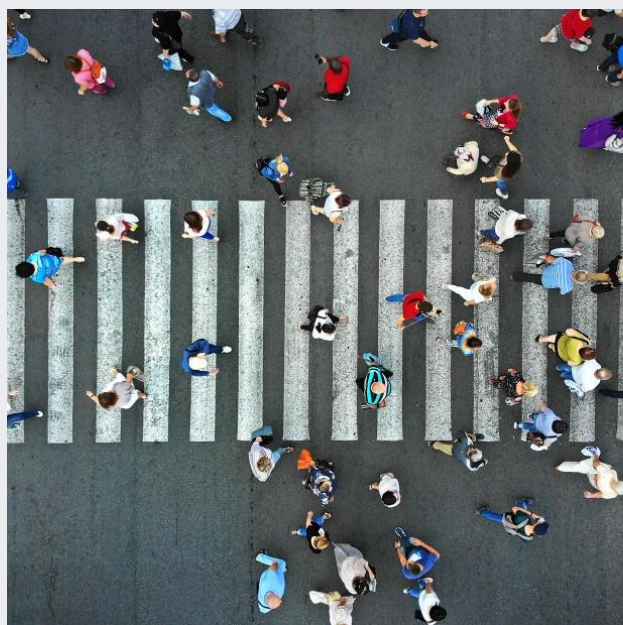
- Hur ser du helst att Kallt Väder bäst implementeras i din verksamhet?
  - Att det lyfts till cheferna och därifrån till samtliga anställda så att man har samma kunskap
  - Steg 1 ökad grundkunskap hos hela organisationen och sedan genom övning samt ev. inköp av utrustning
  - I den befintliga övningsverksamheten
  - Genom webutbildning för att få en gemensam grund

7

Fokusgruppintervjuer

- Med deltagare från kurstillfällena i Arvidsjaur och Kiruna
- Två tillfällen
  - 4 respektive 2 deltagare
- 3 från Räddningstjänst, 1 från Polis, 1 från Sjukvård & 1 från Universitet (polisutbildning)
- Semistrukturerade intervjuer samt avslutande enkät
  - Tematisk indelning

8

Behovet & rollen

Behovet

- Över lag ansåg de intervjuade att det finns behov av Kallt Väderkunskap
  - Både på organisatorisk och individuell nivå med vad vi köper in för kläder ... och att man stärker sin individuella förmåga genom att klä sig ordentligt och tänka kring förhållandena som vi ska verka i.
- Behovet kan dock uppfyllas med ett avskalat innehåll
  - Det extrema läget med kyla, långvarig kyla och långa insatser i den här väderleken, det känns främmande för oss så är det ju

Rollen

- Kopplat till deltagarnas Kallt Väderroller finns det vissa oklarheter, framför allt saknas det utbildningsmaterial
  - Jag har en massa idéer hur jag skulle vilja göra, men jag har ju fortfarande inte fått utbildningsmaterialet, vilket jag saknar jättemycket
- Vissa har även antagit en roll som utgår från att påverka materialtillgängligheten
  - Men jag tänker liksom att kunskap är ju absolut en stor del, men sen också att man har förutsättningar för att kunna göra det bra

9

Utmaningar & förutsättningar

Utmaningar

- Vid implementering finns det farhågor för att det kan anses som löjligt
  - Jag tror att det är många som kommer tycka att det här är löjligt
- Det kan även bli svårt att hitta utrymme
  - Konkurrenten med allting annat som ska göras
- Dessutom kan det bli en utmaning om det inte finns någon sammanhållande instruktörsgrupp eller liknande
  - Jag tror också att det kan börja sprätta ganska mycket om vi inte håller ihop den här gruppen, liksom med instruktör, att vi behöver något sammanhållet

Förutsättningar

- En förutsättning för implementering är att det bör finnas ett tydligt stödmaterial
  - Ett gemensamt utbildningsmaterial att utgå från sen kan man såklart anpassa beroende på vilken övning eller utbildning man lägger in det i
- Även regelbundna träffar med andra aktörer nämndes som en förutsättning
  - Forum som det här är jättebra att man träffas igen och prata lite och höra vad som är på gång och hur man gör i sina regioner
- En anpassning av utbildningsmaterialet till blåljusaktörernas verklighet nämndes också som en förutsättning
  - Frågan är ju om vad vi behöver kunna för ... det hör ju inte till vanligheten att vi är ute och marscherar

10

Anpassningar & format

Anpassningar

- Anpassningar beroende på klimat ses som behövt
  - För Skånes del så har vi ju fuktigt och rått och blåsigt, men vi har ju minimalt med snö så momentet där med pulka och skidåkning och snöskor hade ju behövt vara något annat
- Även tids- och materialaspekterna behöver anpassas mer till blåljusaktörernas verklighet
  - Försvarsmakten kanske dagar, veckor, men för oss är det timmar upp till en dag kanske
- Det framkom även att de mer djupgående medicinska bitarna inte är behövliga
  - Behöver inte gå in på cellernas reaktioner och förändringar ... utan man har begreppet klart och sen pratar man om taktik och teknik och utrustning och mer riktat mot insats

11

Format

- Samtliga var överens om att webbutbildning behövs som en grund
  - Jag tänker att det räcker med digital utbildning som man sedan får diskutera och jämföra med sin egen verksamhet och sina förutsättningar så liksom diskussionsövning kopplat till tänker jag
- Många såg också möjligheter att baka in Kallt Väder i andra övningar
  - Drunkningstillbud eller sådan övning där det absolut kan bli relevant både för skadade och för personalen då

Enkät svar

- De MEST relevanta delarna:
  - Grunder kring medicin, fysiologi och klädsel
  - Förståelse för hur väder, vind, fuktighet etc. påverkar
  - Metoder för att undvika allmän nedkylning och förfrysningsskador
- De MINST relevanta delarna:
  - Rena överlevnadskunskaper
  - Retoriken är tydligt riktad mot Försvarsmakten
  - Praktiska delarna med att göra upp eld, använda snöskor, pulka

12

Sammanfattning

- Deltagarna var nöjda med kurstillfället i Kiruna
- Deltagarna anser att det finns ett behov av Kallt Väderkunskap
- Deltagarna är inte helt säkra på sina Kallt Väderroller
- Det blir utmanande att hitta utrymme för Kallt Väderutbildningar
- Det krävs ett gemensamt utbildningsmaterial
  - Gärna i webb-format
- Det krävs anpassningar av Kallt Väder för blåljusaktörerna

13

Tack

14

Bilaga B – Samtliga resultat från enkäten i Kiruna

Påståenden	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal svarande
1. Kursen har bidragit till att jag har en god förståelse för hur jag bör agera i insats under kalla förhållanden	6,5	0,6	13
2. Kursen har bidragit till att jag har förmåga att agera i insats under kalla förhållanden	5,9	0,6	13
3. Jag är väl införstådd med arbetsmiljökraven som finns vid arbete under kalla förhållanden	4,2	1,7	13
4. Jag är väl införstådd med de medicinska och fysiologiska aspekterna vid arbete under kalla förhållanden	5,6	0,8	13
5. Jag har kompetensen att utföra en kamratkontroll	6,9	0,3	13
6. Jag är väl införstådd med hur jag bäst anpassar klädseln utefter kalla förhållanden och arbetssituation	6,5	0,5	13
7. Jag är väl införstådd med vilken utrustning som fungerar och krävs vid insats under kalla förhållanden	6,2	0,8	13
8. Jag är väl införstådd med vilken utrustning som ska medföras och hur den ska packas vid insats under kalla förhållanden	5,5	1,4	13
9. Jag är väl införstådd med hur jag ska agera vid rast	6,1	1,5	13
10. Jag är väl införstådd i hur kalla förhållanden kan påverka min förmåga att fatta beslut	6,2	1,0	13
11. Jag kan utifrån min roll formulera inriktningsbeslut anpassade till kalla förhållanden	5,8	1,2	13
12. Jag är väl införstådd med vilken lägesbildinformation som är relevant vid insats under kalla förhållanden	5,5	1,1	13
13. Min lokala verksamhet har lämpliga resurser för insatser under kalla förhållanden	3,9	1,7	13
14. Kursen har bidragit till att jag vet vilka krav jag kan ställa på min verksamhet vid insatser under kalla förhållanden	5,8	0,9	13
15. Jag anser att mina kollegor bör gå denna kurs jag just deltagit på	6,5	0,9	13
16. Jag anser att mina kollegor bör gå e-utbildningen Kallt Väder	6,9	0,3	13
17. Jag anser att jag nu kan bidra till att implementera Kallt Väder i min verksamhet	6,2	1,3	13
18. Jag anser att jag nu har tillräckligt med kunskap för att anpassa och tillämpa de praktiska Kallt Väder-övningarna till min verksamhet	5,9	0,7	13
19. Jag anser att kunskapen i denna kurs är relevant för min verksamhet	6,5	0,6	13
20. Jag anser att kunskapen i denna kurs är relevant för min yrkesutövning	6,5	0,6	13

21. Jag anser att den militära utformningen av Kallt Väder är begränsande för min verksamhet	3,6	2,1	12
22. Kursens syfte har uppnåtts	6,1	1,3	13
23. Övningsmomenten bidrog till ökat lärande	6,5	0,5	13
24. Under kursen har det funnits goda möjligheter till stimulerande diskussioner	6,7	0,5	13
25. Kursen som helhet har varit givande	6,9	0,3	13
26. Kursens upplägg har varit bra	6,6	0,5	13
27. Kursen har bidragit till att jag är mer förberedd och bättre rustad inför framtida händelser	6,5	0,5	13
28. Jag förväntar mig att jag kommer ha nytta av kunskapen från denna kurs i framtida insatser	6,6	0,6	13

Bilaga C – Intervjufrågor för fokusgruppintervjuerna

Intervjufrågor Kallt Väder

1. Finns det över lag ett behov av Kallt Väder-kunskap?
2. Hur tänker ni kring era Kallt Väder-roll i era verksamheter?
3. Vilka utmaningar ser ni när det kommer till implementeringen i era egna verksamheter?
4. Vilka förutsättningar anser ni krävs för att implementera Kallt Väder i era verksamheter?
5. Ser ni några uppenbara anpassningar som behöver genomföras av Kallt väder för att den ska nå maximal nytta inom era verksamheter?
6. Tänker ni att såväl webb-utbildningen som en mer traditionell fysisk kurs behövs för att förmedla Kallt Väder-kunskap inom era verksamheter?
7. Finns det några andra möjligheter att implementera delar av Kallt Väder i befintliga kurser eller övningar?
8. Ser ni att ni utifrån kursen och denna diskussion kan dra några konkreta lärdomar av varandra?

Enkätfrågor

ATT BESVARA EFTER INTERVJUN VIA ENKÄT

Vilken organisation tillhör du?

Sjukvård, Räddningstjänst, Polis, Övrigt [fritext vad]

Inom vilket län verkar du?

Fritext

1. Vilka delar från Kallt Väder-utbildningen ser ni som **mest** relevanta för er egen verksamhet?
  - a. *Fritext*
2. Vilka delar från Kallt Väder-utbildningen ser ni som **minst** relevanta för er egen verksamhet?
  - a. *Fritext*
3. Har du något övrigt du vill tillägga?
  - a. *Fritext*